

XX. SZOLNOKI ORSZÁGOS NÉPTÁNCFESTIVÁL

Beszélgetés dr. Felföldi Lászlóval, a zsűri elnökével

– Milyen emlékeid vannak a most újraindult szolnoki fesztivál múltjáról?

– Végzős egyetemista koromtól, az 1970-es évektől kezdve ismerem a fesztivált. Abban az időben a mozgalom két legjellegzetesebb művészeti fesztiválja a szolnoki és a zalai volt. A többi nagy rendezvény, így a szegedi szakszervezeti fesztivál is, inkább seregszemlének számított. Igazi művészeti megmérettetés a két előbb említett fórumon zajlott. Emlékeim szerint Szolnoknak nagy vonzereje volt, a zsűriben Eck Imre, Pesovár Ernő, Maác László, korabeli néptáncosok, balettesek és modern táncosok jelentek meg, a színpadon pedig a Biharit láthattad, az *Aska és a farkas*-t és a *Kőműves Kelemen*-t, Foltin Jolán, Györgyfalvy Katalin és Szigeti Károly számait. Visszagondolva, hátborzongató dolog volt. Akkor is éreztük az alkalom komolyságát. Most visszanézve még inkább megnő a jelentősége. Olyan zsűri-megbeszélések voltak, olyan viták! Pesovár Ernő a táncfolklór esztétikájáról tartott előadást. A hosszú éjszaka után odasereglett az egész fiatal társaság, s szájtátva hallgatta Ernőt. Volt valami szabadegyetemi jellege a dolognak, s emellett mindig valami szépet, különlegeset láthattunk a színpadon, olyan meglepetéseket, amiket más fesztiválok nem kaphatott meg az ember. A kilencvenes években, az utolsó időszakban már engem is meghívtak néhányszor a zsűribe. Sajnos tíz évvel ezelőtt abbamaradt a rendezvény, átadva a feledésnek az évek során kialakult értékeket. A mostani fesztivál, főként a „Múltidéző” est, felért egy lelkiismeret-vizsgálattal.

– A „Múltidéző” elég reprezentatív összeállítás volt.

– Valóban, de ezek csak töredékét jelentették az 1964-től bemutatott, klasszikusnak számító műveknek. Többet is érdemes volna fölújítani. A rendezők megígérték, hogy mindig lesz nosztalgia-est, ahol a régi művekből néhányat újra bemutatnak. Kérdés, van-e olyan szinten az együttes, s van-e olyan állapotban a koreog-

Tisza Táncegyüttes

fotók: Várady Levente

ráfia, hogy fel tudják újítani. Emlékeznek-e rá, le van-e jegyezve, dokumentálva van-e megfelelő módon? Ez fontos lépés lehetne a színpadi néptáncművészet emlékeztetének megteremtéséhez, mert a klasszikussá vált művek ismerete, időnkénti bemutatása nélkül nincs hosszantartó emlékezet, s nem történhet meg az alkotók generációkon átnyúló szellemi-lelki találkozása.

– Milyen volt az összbemutató a mostani fesztiválról?

– Mindenki drukkolt, hogy a felújított fesztivál sikeres legyen. Végül mindenki úgy érezte, érdemes volt újrakezdeni. Ezt erősítette a nosztalgia-est, a kiállítás, a Sebő együttes táncbáza, s minden esemény. A bemutatott új művek azonban nem igazolták a hozzájuk fűzött nagy várakozást. Úgy értem, nem lehet ugyanott folytatni, ahol tíz éve abbahagytuk. Azóta szinte minden megválto-

Tíz év után újra Szolnok...

Évtizednyi szünet után újra országos néptáncfesztiválnak adott helyett Szolnok városa! Eltökélt szándéka a városvezetésnek, hogy az egykor mértékadó, és nagy nézettségnek örvendő rendezvény, némileg megújult tartalommal ismét elválaszthatatlannul kapcsolódjon Szolnokhoz. Ezért idén Pünkösdkor az Aba-Novák Kulturális Központ dolgozói és a városatyák csak az időjárást nem tudták napsütésre változtatni, de ezen kívül minden tőlük telhetőt megtettek azért, hogy az idei fesztivál méltó legyen régi híréhez. Június 30-án az egykor sikeres, győztes koreográfiákból Múltidéző címmel láthattunk műsort, majd a következő két napon az idén versenyre benevezett koreográfiákat mutatták be az együttesek. A szolnoki amatőr néptáncfesztiválon történtek a hőskorban (a hetvenes és nyolcvanas években) egyaránt óriási hatással voltak az amatőr és hivatásos néptáncművészetre. Mi, az akkor Balett Intézetet végző néptáncszakos hallgatók, el nem mulasztottunk volna egyetlen szolnoki fesztivált sem, hisz meste-

reink (Györgyfalvy Katalin és Timár Sándor) koreográfiaiért is drukkoltunk, és a bőriünkön érezhettük, milyen nagyszerű ahhoz a táncos közösséghez tartozni, ami akkor a magyar néptáncmozgalom volt. Szolnokra minden koreográfus a tőle telhető legjobbat vitte, s az ottani megmérettetésnek és díjnak komoly értéke, súlya volt a szakmában!

De – a teljesség igénye nélkül –, lássuk, mi is a helyzet ma! A hetvenes évekhez képest – amikor még igazán csak a VDSZ Bartók Táncegyüttesének táncosai követték az autentikus táncolási mód elsajátításának módszereit (magyarul, ők ismerték olyan mélyen egy-egy tájegység táncait, hogy szabadon tudták improvizálni is azt) – mára elvárás lett a táncok „anyanyelvi” szintű ismerete. A színpadon megjelenő táncanyagokat nemcsak egy falura, de egy-egy kiemelkedő táncos egyéniségre tánc tudására szűkítik a koreográfusok. Ez jelenthetné a színpadi megoldások tárházának, eszközeinek szegényedését is, de hála néhány kiemelkedő alkotóműhelynek és alkotónak, mégsem ez történik. A legjobb példa erre

a Jászság Népi Együttes, amely évtizedek óta mértékadó a táncos- és koreográfus-képzés tekintetében. Bármelyik kárpát-medencei táncnyelvet, amellyel foglalkoztak eddig, folyékonyan beszélnek, s képesek nemcsak hitelesen eltáncolni azt, hanem egyúttal hitelesen idézni színpadra az adott tánckörnyezetet is. Nagyszerű látni, hogy a 35-40-es korosztály is aktív táncosként, alkotóként van jelen a színpadon, ezzel biztosítva egyfajta folytonosságot az együttes életében, pont úgy, miként a hagyományos falusi táncéletben is jellemző. A Jászság Népi Együttes a zsűri egyöntetű véleménye alapján nyerte el a Fesztivál Együttési Nagydíját és az Autentikus kategória koreográfusi I. díja is a jászberényi Dudás Dánielt illetve a „Búcsúzzak el utoljára” című, Jakab József, magyarórdi hagyományörző táncosra emlékező koreográfiájáért. Nemcsak erre a táncösszeállításra, de Szűcs Gábor Táncok Bökönyből című autentikus és Sas Roland Egy asszony... című táncszínházi kategóriában induló számaira is jellemző volt az igényes és ötletes színpadi világítás használata, a szinte filmszerű látásmód, és a kidolgozott dramatur-